

AVTAL avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Bromma Flygplats

mellan

AB Storstockholms Lokaltrafik genom
Trafiknämnden inom
Stockholms Läns Landsting

och

Stockholms stad

Bilagor

- Bilaga 1. Plankarta
- Bilaga 2. Illustrationsplan
- Bilaga 3. Tidplan
- Bilaga 4. Gång- och cykelbana, plan och sektion
- Bilaga 5. Arbets- och etableringsområden
- Bilaga 6. Adresser och fakturaspecifikationer

1 Parter

AB Storstockholms Lokaltrafik, org nr. 556012-0683, genom Trafiknämnden inom Stockholms läns landsting, org. nr. 232100-0016, nedan kallat SL

och Stockholms stad, org. nr. 212000-0142, genom dess exploateringsnämnd och trafiknämnd, nedan kallad Staden.

SL och Staden kallas i det följande var för sig för Part och gemensamt för Parterna.

2 Bakgrund

Tvärbanans Kistagren är planerad att byggas ut från Norra Ulvsunda i Stockholms stad till Helenelund i Sollentuna kommun via Bromma Blocks, Bromma flygplats, Solvalla, Rissne, Ursviks torg, Ursvik norra, Ärvinge, Kista och Kistamässan. Detaljplanearbetet pågår för sträckan i samtliga berörda kommuner.

Stadsbyggnadskontoret har i samråd med SL beslutat att dela upp planområdet i flera detaljplaner. Utbyggnaden av Kistagrenen i Norra Ulvsunda planläggs i detaljplan "Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Bromma flygplats, del av fastigheten Ulvsunda 1:1. Dp 2016-07368-54", nedan kallad Detaljplanen, se Bilaga 1 samt illustration Bilaga 2.

Genomförandebeslut om Tvärbanans utbyggnad togs i landstingsfullmäktige 2016-12-13.

3 Definitioner

Trafikanläggningen	Spårvägen med kraftförsörjning, signalanläggning, teknikbyggnader samt avvattningsanordningar som betjänar spårvägen. I Trafikanläggningen ingår även hållplatser med möblering, utrustning och anslutande ramper och trappor.
Direkta följdkonsekvenser av Trafikanläggningen	Återställningsarbeten på Stadens mark och anläggningar som krävs på grund av Trafikanläggningens genomförande.
Detaljplanen	Detaljplan för Tvärbanan Kistagrenen, sträckan vid Bromma flygplats, del av fastigheten Ulvsunda 1:1. Dp 2016-07368-54.
Projektet	Projektet innefattar utbyggnaden av Kistagrenen där den del av Trafikanläggningen som omfattas av Detaljplanen och Direkta följdkonsekvenser av Trafikanläggningen ingår.

4 Syfte och omfattning

Avtalet syftar till att reglera genomförandet av Projektet och ansvarsförhållanden mellan SL och Staden.

5 Förutsättningar för parternas samordning och samarbete

5.1 Organisation och arbetsätt

Parterna ansvarar för att bemanna sin organisation med tillräckliga resurser för sina åtaganden enligt detta avtal.

För att främja en effektiv projektering med hög kvalitet kommer projekteringen att drivas med visuell planering och samlokalisering mellan beställare och projektör. Projektering utförs i 3D eller konverteras till 3D för att möjliggöra kontinuerlig samgranskning av 3D-modell. Stadens projektörer deltar i den visuella planeringen och sitter vid behov samlokaliserade hos SL och deltar i samgranskningsmöten.

Parterna har en gemensam styrgrupp med ansvar att främja god samverkan och framdrift för Projektet.

5.1.1 Kontaktpersoner

Kontaktperson för SL vid avtalstecknandet är:
Projektledare Rådighet, Sara Söderstam

Kontaktperson för Staden vid avtalstecknandet är:
Ansvarig Kistagrenen, exploateringskontoret, Jonas Norberg
Ansvarig Kistagrenen, trafikkontoret, Lovisa Strandlund

5.2 Tidplan

Projekteringsarbetet påbörjades under hösten 2016. Utbyggnaden av delen vid Bromma Flygplats planeras starta med ledningsomläggningar under 2018 enligt tidplan daterad 2018-01-17, se bilaga 3. Trafikstart för Tvärbanan Kistagrenen sträckan Norra Ulvsunda till Ursvik planeras till 2021.

Parterna ska hålla varandra väl informerade om varandras arbeten och dess tidplaner inom avtalsområdet och om omständigheter som kan komma att påverka Projektets genomförande.

5.3 Angränsande projekt

Parterna har som målsättning att där det är möjligt samordna Projektets utbyggnad med angränsande projekt som påverkar genomförandet av Projektet.

Parterna har bland annat identifierat nedanstående områden där särskild samordning krävs bl.a. vad gäller nyttjande av etableringsytor och arbetsområden.

Staden skall bygga om korsningen mellan Ulvsundavägen och flygplatsinfarten samt delar av flygplatsinfarten.

Inom handelsområdet Bromma Blocks genomför Vencom och Ica utbyggnad av blocken H4 och H5 i området med anslutning till Kistagrenens bro.

5.4 Informationssamverkan

Parterna är överens om att löpande kommunikation och information om Projektets planering och genomförande ska ske till allmänheten och näringsidkare m.fl.

För att leda det gemensamma kommunikationsarbetet inrättas ett kommunikationsråd bestående av representanter för parterna. SL är sammankallande. Parterna avser ta fram en kommunikationsplan i samband med produktionsstart för gemensam kommunikation som ska innehålla riktlinjer och förtydliga ansvarsförhållanden för den gemensamma kommunikationen i genomförandet. Vardera part har dock huvudansvar för att informera om de arbeten parten är byggherre för.

6 Myndighetsbeslut och tillstånd

SL ansvarar för samtliga myndighetskontakter och tillstånd med anledning av Projektet.

7 Avtal

7.1 Tidigare tecknade avtal

Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnad av Tvärbanan Norr Kistagrenen inom Stockholms stad. Staden och SL tecknade den 2016-02-26 ett avtal om finansiering och samverkan ("Finansieringsavtalet") för utbyggnad av Kistagrenen. Finansieringsavtalet syftar till att reglera de grundläggande förutsättningarna för genomförandet av Kistagrenen inom Stockholms stad och ligger till grund för detta genomförandeavtal.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Norra Ulvsunda. Staden och SL har upprättat ett genomförandeavtal för utbyggnad av Kistagrenen gällande delen Norra Ulvsunda, som godkändes av kommunfullmäktige den 19 februari 2018.

Överenskommelse avseende fördelning och indexering av medfinansiering enligt "avtal om finansiering och samverkan för utbyggnaden av tvärbana Norr

Kistagrenen inom Stockholm stad". Staden och SL har upprättat ett avtal som reglerar fördelning och indexering av Stadens medfinansiering för Kistagrenen. Överenskommelse godkändes av kommunfullmäktige den 19 februari 2018.

7.2 Kommande avtal mellan parterna

Servitut

Inom ramen för Projektet avser parterna att utöver detta avtal även teckna avtal om servitut för Trafikanläggningen. Avtal om servitut tecknas efter färdigställd anläggning.

8 Projektering

SL ansvarar för projektering av Projektet med undantag för nedanstående:

Staden ansvarar för projektering av belysning av kommunala anläggningar och trafiksignaler. Stadens projektörer ska enligt 5.1 ingå i SL:s projekteringsorganisation och följa SL:s tidplan i sin projektering.

8.1 Trafikanläggningen

Trafikanläggningens standard och gestaltning ska motsvara den nivå som redovisas i SL:s gestaltningsprogram daterad 2016-06-23 och systemhandling daterad 2016-06-23.

8.2 Stadens anläggningar

Åtgärder på Stadens anläggningar ska utföras enligt Stadens gällande standard, riktlinjer och teknisk handbok. Eventuella avsteg från standard och krav beskrivna i teknisk handbok får inte ske utan särskilt godkännande från trafikkontorets områdesansvarig för aktuellt teknikområde samt yttrande från gatu- och driftingenjör för aktuellt geografiskt område. Eventuella avsteg från teknisk handbok ska redovisas.

Staden ska om möjligt, i samband med upprättande av SL:s förfrågningsunderlag, vara behjälplig med att tillhandahålla för frågan relevant underlag.

8.3 Gång- och cykelväg

Hållplatsen utformas med passager i båda ändarna där den norra passagen är för gående och den södra för gång- och cykeltrafik. Gång- och cykelväg anläggs längs med hållplatsen enligt bilaga 4 a och b.

8.4 Standardhöjning

För standardhöjning avseende funktioner som inte finns vid detta avtals tecknande och önskemål om en standard som är högre än Stadens gällande standard i form av material och omfattning ska överenskommelse träffas skriftligen mellan parterna. Principen är att den part som önskar standardhöjning eller funktionstillägg ska bära hela merkostnaden för åtgärden.

8.5 Granskning av handlingar

Innan byggnation startar ska SL ge Staden möjlighet att granska handlingar för:

- bygghandlingar som berör Stadens anläggningar
- ledningsplacering i Stadens mark

Granskningsprocessen utgörs av granskning av 3D-modell under projekterings gång samt formell granskning vid färdigställd handling.

Staden ansvarar för att vid granskningsmöten lämna synpunkter på utformning av de anläggningar som ska övergå i Stadens ägo.

SL aviserar 1 månad innan formell granskning. Formell granskningstid är 15 arbetsdagar eller längre om kommande entreprenadkontrakt föreskriver så.

SL tillhandahåller Staden utskrivna ritningskopior (A1) och textdokument (A4) för granskning i 3 exemplar.

9 Genomförande

SL ansvarar för samtliga genomförandearbeten inom Projektet.

9.1 Byggnad i närhet av Stadens anläggningar

SL förbinder sig att vid genomförandet av Projektet följa Stadens allmänna föreskrifter som gäller vid anläggning och byggnadsarbete intill vägområde.

9.2 Samordning med övriga byggherrar

Parterna är överens om att det krävs samordning mellan övriga byggherrar i området för att minimera störningar under genomförandet. Inom och i direkt anslutning till området kommer, förutom SLs utbyggnad av Kistagrenen, byggverksamhet bedrivs av Staden, fastighetsbolagen ICA och Vencom samt Swedavia. För närvarande leds ett forum av Staden för samverkan mellan byggherrar i området. Det fortsatta behovet och ansvar för samordning och forum bestäms i de enskilda projekten.

9.3 Arbets- och etableringsområden

Staden avser upplåta mark enligt bilaga 5 för arbetsytor och etableringsområden.

Etableringsytan öster om hållplatsen ska genom arrende upplåtas till SL. Efter arrendets utgång återställs ytan till nuvarande standard, asfalterad parkeringsyta, och återlämnas till Staden efter färdigställandet. Staden skall i god tid innan återlämnandes ges möjlighet att påverka ytans utformning enligt avtalat förfarande.

Ytor för arbets- och etableringsområden inom kvartersmark eller ej planlagd mark upplåts av Staden med arrende.

För den del av arbets- och etableringsområden som ligger på allmän plats ska SL, eller av SL anlita en entreprenör, i god tid före byggstart samråda med Staden om vilka ytor som behövs och under hur lång tid dessa behövs. Upplåtelse av allmän plats för arbets- och etableringsområden kräver polistillstånd enligt ordningslagen. SL ska ansöka om polistillstånd för den med Staden överenskomna ytan.

SL ska tillse att anlita en entreprenör håller sig inom godkända arbets- och etableringsområden. SL är införstått med att Staden kan komma att kräva skadestånd för olovlig markanvändning om SL eller dess entreprenör nyttjar mark utanför den godkända ytan.

9.4 Byggtrafik

SL eller av SL anlita en entreprenör, ansöker om trafikanordningsplan för de ytor där Staden är väghållare .

9.5 Återställning av mark för arbets- och etableringsområden samt byggtrafik

Efter nyttjanderättstidens slut förbinder sig SL att återställa marken i ursprungligt eller likvärdigt skick om inte annat överenskommits mellan parterna. SL ska kalla Staden till gemensam besiktning av marken innan den tas i anspråk och några arbeten påbörjas. Inför upphörande av nyttjanderätten ska SL kalla Staden till besiktning av marken. SL ansvarar för att protokoll upprättas vid syn före tillträde och vid återlämnande.

9.6 Påverkan på trafik under byggtiden

Trafikpåverkande åtgärder får utföras först efter att godkänd trafikanordningsplan föreligger.

Dagvattenhantering Dagvattnet inom planområdet avrinner mot Ulvsundasjön. Den planerade bankkonstruktionen ger en viss rening (i sträcka med grässpår) och

fördröjning av nederbörd (i såväl gräs som makadam). En yta för kompletterande rening och fördröjning skapas inom angränsande planområde, strax norr om hållplats Bromma Flygplats. Sammanlagd fördröjningsvolym i bankonstruktion och yta i angränsande plan klarar med marginal fördröjningskravet på 20 mm nederbörd.

9.7 Flytt av nätstation

SL ansvarar för flytt av Ellevios elnätstation och kostnaderna som Staden får med anledning av flytten. Den flyttas enligt bilaga 1 till E1, ny plats för elnätstation.

9.8

10 Besiktning, synförrättning och överlämning mm

10.1 Besiktningar av Stadens anläggningar mm

Staden har rätt att utöva teknisk kontroll på de anläggningar som ska överlämnas till Staden. Arbetena ska kvalitetssäkras av SL enligt gällande normer.

SL ska kalla Staden till relevanta byggmöten, kvalitetsrevisioner och liknande. Staden ska delta i syn, del-, slut- och efterbesiktningar. SL ska kalla Staden skriftligen minst 3 veckor i förväg. I samband med kallelse till slutbesiktning ska relationshandlingar överlämnas till Staden för granskning. En oberoende besiktningsman utses av SL.

Om någon av Stadens anläggningar ej kan godkännas ska felen åtgärdas skyndsamt och en efterbesiktning genomförs efter att felen har åtgärdats.

10.2 Överlämning av Stadens anläggningar

Anläggningarna enligt 10.3 överlämnas till Staden efter godkänd slutbesiktning vid särskilt överlämnandemöte som SL kallar till. Inga kvarstående besiktningsanmärkningar ska finnas kvar vid överlämnandet. Slutgiltiga relationshandlingar enligt 10.4 i original överlämnas 3 veckor innan överlämnandemöte. Vid överlämnandemöte ska garantihandlingar överlämnas och staden inträder därefter som part i garantin gentemot utförande entreprenör för anläggningarna, se nedan.

I samband med Stadens formella övertagande av sin del av den nya/ombyggda anläggningen utfärdar Staden en skriftlig nöjdförklaring som lämnas till SL. SL ansvarar för att kalla till garantibesiktning för anläggningar enligt 10.3 detta gäller även för eventuella tillkommande anläggningar som SL utför och sedan överlämnar till staden.

10.3 Ägandematrix för huvudobjekten

Objekt (kända vid avtalstecknandet)	Ägande SL/Staden
Gång- och cykelbanor med belysning och avvattnings inom allmän platsmark	Staden

10.4 Relationshandlingar

Relationshandlingar för Stadens anläggningar ska vara försedda med Stadens stämpel och ritningsnummer. De ska redovisas digitalt i dwg format samt i PDF-format. Teknisk handbok ska följas.

I relationshandlingarna ska även ingå:

- Erforderliga intyg och ev fullskaliga provtagningar.
- Erforderliga driftsinstruktioner och skötselanvisningar
- Dokumentation av kvalitetssäkring/egenkontroll

10.5 Garantier

SL överför till Staden, i oförändrat skick och omfattning, de garantiåtaganden som gäller för anläggningar som Staden övertar. Garantitiden börjar löpa efter godkänd slutbesiktning av aktuell anläggning om inget annat redovisats.

11 Ekonomi

11.1 Kostnader

SL ansvarar för samtliga kostnader för projektering, upphandling och genomförande av Projektet, om inte parterna kommer överens om något annat.

Vardera part bekostar sin egen projektledning, granskning och kontroll.

11.1.1 Eventuellt tillkommande standardhöjning

Om parterna enligt 8.3 skriftligen under Projektets gång kommer överens om ytterligare standardhöjningar fakturerar utförande part den andra parten enligt verifierade självkostnader.

11.1.2 Stadens kostnader för projektering

För av Staden utförd projektering av belysning och trafiksignal faktureras SL i enlighet med gällande timprislista för egen personal.

11.2 Utbetalning av medfinansiering

Utbetalningar sker enligt avtal "Överenskommelse avseende fördelning och indexreglering av medfinansiering" daterat 2017-11-23 i enlighet med "Finansieringsavtalet".

11.3 Fakturering och betalning

11.3.1 Fakturering mellan parterna

Fakturan ska vara specificerad på sätt som fastställs av parterna i samråd.

Faktura ska omfatta verkligt nerlagd kostnad och vara verifierad.

För närvarande gäller adress och specifikation av fakturor enligt Bilaga 6.

Vid eventuella tillkommande standardhöjningar ska verifikat granskas och godkännas av den kostnadsbärande parten innan faktura får skickas.

11.3.2 Betalning

Fakturering ska ske månadsvis med 30 dagar som betalningsvillkor.

12 Skada på tredje man mm

Med skador gentemot tredje man (fastighetsägare, tomträttshavare, nyttjanderättshavare eller annan) avses exempelvis evakuering, störning, intrång etc. i byggnader, anläggningar och verksamheter enligt gällande lagstiftning inom bland annat skadeståndsrättens och miljörettens område.

SL ansvarar för, hanterar samt bekostar eventuella skador gentemot tredje man till följd av byggandet av Projektet .

Parterna svarar enskilt för, hanterar samt bekostar eventuella skador gentemot tredje man till följd av egna angränsande projekt.

13 Ändringar och tillägg

Ändringar eller tillägg till detta avtal ska vara skriftliga.

14 Överlåtelse

SL har rätt att, utan kvardröjande ansvar, överlåta eller upplåta (helt eller delvis) sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till (i) Stockholms läns landsting eller (ii) organisation eller bolag som, direkt eller indirekt, ägs eller kontrolleras av Stockholms läns landsting eller SL.

15 Tvist

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstolsprövning med Stockholms tingsrätt som första instans om inte annat följer av tvingande lag.

16 Avtalstid

Detta avtal gäller t.o.m. det datum för då Parternas samtliga åtaganden enligt detta avtal är fullföljda och slutreglerade.

17 Avtalets giltighet

Såsom förutsättning för giltigheten av detta avtal gäller att Detaljplanen antas och vinner laga kraft.

Vidare gäller för giltigheten av detta avtal

- exploateringsnämnden senast 2018-12-31 godkänner detta avtal genom beslut som vinner laga kraft.
- att trafiknämnden senast 2018-12-31 godkänner detta avtal genom beslut som vinner laga kraft.
-

Brister någon av dessa förutsättningar ska detta avtal omedelbart, och utan krav på vidare åtgärder från någon av parterna, till alla delar vara förfallet och inte föranleda ersättningsrätt för någon av Parterna.

_____

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav Parterna tagit var sitt.

För SL

**För Staden genom dess
exploateringsnämnd och
trafiknämnd**

Stockholm den _____

Stockholm den _____

_____
Underskrift

_____
Underskrift

Caroline Ottosson

Namnförtydligande

Underskrift

Namnförtydligande

Utkast